

मुरुड-जंजिरा, जि. रायगड या पर्यटन
स्थळास 'ब' वर्ग पर्यटनस्थळाचा दर्जा
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
शासन निर्णय क्रमांक टिडीएस-२०२०/०७/प्र.क्र.४२३/ पर्यटन,
दिनांक : १८ फेब्रुवारी, २०२१..

संदर्भ :-

- १) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस २०१०/ ८/
प्र.क्र.४६३/ पर्यटन, दि.४/११/२०१०.
- २) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस २०११/ १२/
प्र.क्र.८५५/पर्यटन, दि.१६/१/२०१२.
- ३) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस २०१६/ ११/प्र
.क्र.८६२/पर्यटन, दि.२५/४/२०१७.
- ४) जिल्हाधिकारी, रायगड यांचे पत्र क्र. नियोजन/ कार्या.५/ पर्यटन/ प्रस्ताव/
१७७८/२०२०, दि.१४/१२/२०२०.

प्रस्तावना : जिल्ह्यातील 'ब' वर्ग पर्यटनस्थळांची निवड करून प्रस्ताव शासनाला सादर करण्याबाबतचे अधिकार संदर्भ क्रमांक २ येथील शासन निर्णयान्वये, संदर्भ क्रमांक १ येथील शासन निर्णयामधील जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीस प्रदान करण्यात आले आहेत. तसेच राज्यातील 'ब' वर्ग पर्यटनस्थळे घोषित करण्यासाठी निकष व कार्यपद्धती संदर्भ क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये निश्चित करण्यात आली आहे.

२. रायगड जिल्ह्यातील "मुरुड-जंजिरा" या पर्यटनस्थळाची भौगोलिक स्थिती आकर्षित करणारी आहे. शहरात प्रवेश करतानाच नबाबी नजाकतीचा राजवाडा दृष्टीस पडल्यानंतर पुढे अथांग अरबी समुद्र व याच सागरात घट्ट पाय रोवून उभा असलेला इतिहासाचा मुख्य साक्षीदार "पद्मदुर्ग" तसेच विलोभनीय मुरुड समुद्र किनारा नजरेस पडतो. त्यानंतरच शहराचे वेशीवर दर्शन होते ते श्री कोटेश्वरी ग्रामदेवतेचे. तसेच शहराचे मध्यवर्ती ठिकाणी श्रीभोगेश्वर मंदिर तसेच श्री लक्ष्मी नारायण व इतर पुरातन मंदिरे आहेत. त्याचप्रमाणे मुरुड शहरात सन १७५० च्या सुमारास निसर्गरम्य टेकडीच्या माथ्यावरील सपाट मैदानावर बांधण्यात आलेले ऐतिहासिक श्री दत्तमंदिर आहे. तसेच त्याच टेकडीवर मुस्लिम धर्मीयांचे पवित्र स्थान अत्यंत सुंदर वास्तू म्हणजे इदगाह येथून शहराचे विहंगम दृष्य दिसते. शहरापासून एकदरा गावानजिक खोराबंदर आहे. तेथूनही जंजिरा किल्ला समोरच दिसतो.

३. "मुरुड-जंजिरा" या पर्यटनस्थळाच्या ठिकाणी जंजिरा हा ऐतिहासिक जलदुर्ग असल्याने या किल्ल्यास आवर्जून भेट देण्यासाठी साधारणपणे माहे, ऑक्टोबर ते मे महिन्यांत फ्रान्स, जर्मनी, इंग्लंड, पॅरीस, ऑस्ट्रेलिया व इतर देशांमधून विदेशी पर्यटक येतात. हा जलदुर्ग तसेच मुरुड बीच वर दरवर्षी सुमारे ५ ते ६ लक्ष पर्यटक भेट देतात. मुरुड तालुक्यातील काशिद बीच, नांदगांव गणपती मंदिर, मुरुड बीच, जंजिरा किल्ला व सिध्दीनबाब राजवाडा या ठिकाणी आलेला प्रत्येक पर्यटक हा मुरुड शहराला भेट देतो.

४. जिल्हाधिकारी, रायगड यांनी संदर्भ क्रमांक ४ येथील दि.१४/१२/२०२० च्या पत्रान्वये “मुरुड- जंजिरा, जि.रायगड ” या पर्यटन स्थळास ‘ब’ वर्ग पर्यटनस्थळाचा दर्जा देण्याची शिफारस केली आहे. त्यानुसार “मुरुड-जंजिरा, जि.रायगड” या पर्यटन स्थळास ‘ब’ वर्ग पर्यटनस्थळाचा दर्जा देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

“मुरुड-जंजिरा, जि.रायगड” या पर्यटन स्थळास दरवर्षी अंदाजे ५ ते ६ लक्ष पर्यटक भेट देतात. सदर पर्यटनस्थळाचे राज्यस्तरीय महत्व, या पर्यटन स्थळास भेट देणाऱ्या पर्यटकांची संख्या, ऐतिहासिक व भौगोलिक महत्व इत्यादी बाबी विचारात घेता, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. टिडीएस-२०१६/११/प्र.क्र.८६२/पर्यटन, दि.२५/४/२०१७ अन्वये राज्यातील ‘ब’ वर्ग पर्यटनस्थळे घोषित करण्यासाठी निश्चित करण्यात आलेल्या निकष व कार्यपद्धती नुसार “मुरुड-जंजिरा, जि.रायगड” या पर्यटन स्थळास ‘ब’ वर्ग पर्यटनस्थळ म्हणून घोषित करण्यास शासन याद्वारे मान्यता देत आहे.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०२१८१६५९१८८१२३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(र. ज. कदम)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१) मा. राज्यपाल यांचे सचिव २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई. ३) सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई. ४) सर्व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई. ५) सर्व मा. मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ६) मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद ७) मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा ८) सर्व मा. विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानपरिषद ९) सर्व मा. विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र विधानसभा १०) मा. मुख्य सचिव यांचे सह सचिव	१५) संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. १६) जिल्हाधिकारी, रायगड. १७) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, रायगड १८) अतिरिक्त जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा पर्यटन समन्वय अधिकारी, रायगड. १९) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई. २०) वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई. २१) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिध्दीसाठी) २२) जिल्हा नियोजन अधिकारी, रायगड. २३) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाची सर्व कार्यासने २४) सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई २५) निवड नस्ती, पर्यटन
---	---

११) सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/ सचिव
१२) प्रधान सचिव (पर्यटन) पर्यटन व सांस्कृतिक
कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३) विभागीय आयुक्त, कोकण.
१४) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन
विकास महामंडळ, मुंबई.	
